

SÄKERHETSATABLAD Ryon-Märk GIGANT

enligt EG nr 1907/2006 (REACH)

AVSNITT 1: Namnet på ämnet/blandningen och bolaget/företaget

Utgivningsdatum 2008.11.08

Revisionsdatum 2015.03.17

1.1. Produktbeteckning

Ryon-Märk GIGANT

Artikelnr 101 (svart), 102 (röd), 103 (blå), 104 (grön)

1.2 Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen

Lösningsmedelsbaserad tusch

Endast för yrkesmässigt bruk

1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad

Producent

Ryon-Märk HB

Magasinsgatan 3

824 43 Hudiksvall

Tel 0650-933 70

Fax 0650-107 10

E-post kare@ryonmark.com

Hemsida www.ryonmark.com

1.4. Telefonnummer för nödsituationer

I nödsituation, ring 112 och begär Giftinformation

AVSNITT 2: Farliga egenskaper

2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen

Klassificering enligt CLP

Flam. Liq. 3; H226

Acute tox. 4; H312

Acute tox. 4; H332

Skin Irrit. 2; H315

Blandningens farliga egenskaper

Informationen i detta säkerhetsdatablad gäller vätskan i pennan:

Innehåller brandfarlig vätska.

Skadligt vid inandning och hudkontakt. Irriterar huden.

2.2. Märkningsuppgifter

Innehåller

Xylen

Faroangivelser

Varning

H226 Brandfarlig vätska och ånga.

H312 Skadligt vid hudkontakt.

H315 Irriterar huden.

H332 Skadligt vid inandning.

Skyddsangivelser

P210 Får inte utsättas för värme, heta ytor, gnistor, öppen låga eller andra antändningskällor. Rökning förbjuden.

P261 Undvik att inandas ångor.

P302 + P352 VID HUDKONTAKT: Tvätta med mycket tvål och vatten.

P403 + P235 Förvaras på väl ventilerad plats. Förvaras svalt.

2.3. Andra faror

PBT/vPvB-bedömning ej utförd.

AVSNITT 3: Sammansättning/information om beståndsdelar**3.2. Blandningar**

Ämne	Identifiering	Klassificering	Innehåll
Xylen	CAS-nr.: 1330-20-7 EG-nr.: 215-535-7 Indexnr.: 601-022-00-9	R10 Xn; R20/21 Xi; R38 Flam. Liq. 3; H226 Acute tox. 4; H332 Acute tox. 4; H312 Skin Irrit. 2; H315 Anmärkning: C	40 - 70 %
Aceton	CAS-nr.: 67-64-1 EG-nr.: 200-662-2 Indexnr.: 606-001-00-8	F; R11 Xi; R36 R66 R67 Flam. Liq. 2; H225 Eye Irrit. 2; H319 STOT SE 3; H336 EUH066	20 %
Etylbenzen	CAS-nr.: 100-41-4 EG-nr.: 202-849-4 Indexnr.: 601-023-00-4	F; R11 Xn; R20 Flam. Liq. 2; H225 Acute tox. 4; H332	7 - 20 %

Produkten innehåller även < 1 % pigment (ej märkningspliktigt).

Xylenen i produkten är en isomerblandning av orto-, meta- och para-xylen.

Se avsnitt 16 för förklaring av riskfraser (R) och faroangivelser (H).

AVSNITT 4: Åtgärder vid första hjälpen**4.1. Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen**

Vid inandning	Frisk luft, värme och vila. Kontakta läkare om besvär kvarstår.
Vid hudkontakt	Tvätta genast huden med tvål och vatten. Smörj därefter in huden med fet hudkräm. Kontakta läkare om besvär kvarstår.
Vid ögonkontakt	Skölj genast ögat med mycket vatten. Tag ut ev. kontaktlinser. Håll ögonlocken brett isär. Kontakta läkare om besvär kvarstår.
Vid förtäring	Skölj munnen ordentligt. Framkalla inte kräkning. Ge ett par matskedar grädde eller matolja, alternativt gräddglass, om den skadade är vid medvetande. Kontakta läkare.

4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda

Inandning kan ge huvudvärk, trötthet, illamående, yrsel, kräkningar och berusningssymptom.

Lösningsmedelsångorna kan ge sveda, rodnad och tårflöde i ögonen.

Även direktkontakt kan ge sveda, rodnad och tårflöde i ögonen.

Hudkontakt avfettar huden och ger sveda och rodnad. Exponering på stor hudyta kan ge liknande symptom som vid inandning.

Förtäring kan ge liknande symptom som vid inandning.

4.3 Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs

Symptomatisk behandling.

AVSNITT 5: Brandbekämpningsåtgärder**5.1 Släckmedel**

Släck med pulver, koldioxid (CO₂), vattendimma eller skum.

Använd inte samlad vattenstråle.

5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra

Brandfarlig. Vid uppvärmning ökar volymen/trycket så kraftigt att behållare kan sprängas.

Farliga förbränningsprodukter kan inkludera, men är inte begränsade till: koloxider.

5.3. Råd till brandbekämpningspersonal

Använd andningsapparat vid släckningsarbete. Vid utrymning använd om möjligt flyktmask.

Behållare i närheten av brand flyttas snarast eller kyls med vattenstråle.

Förhindra utsläpp av släckvatten i avloppet.

AVSNITT 6: Åtgärder vid oavsiktliga utsläpp**6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer**

Avlägsna alla antändningskällor och ventilera området. Använd personlig skyddsutrustning (se avsnitt 8).

6.2. Miljöskyddsåtgärder

Får inte tömmas i avlopp, på marken eller i vattendrag.

6.3. Metoder och material för inneslutning och sanering

Mindre spill torkas upp med papper eller liknande och förvaras som brandfarligt avfall till dess att det kan destrueras på säkert sätt.

Större spill: Samla upp med absorberande, ej brännbart material i lämplig behållare.

Samlas upp i för ändamålet avsedda behållare och skickas som farligt avfall i överensstämmelse med avsnitt 13.

Tvätta spillområdet med rikliga mängder vatten och rengöringsmedel.

6.4 Hänvisning till andra avsnitt

Se även avsnitten 8 och 13.

AVSNITT 7: Hantering och lagring**7.1 Försiktighetsmått för säker hantering**

Sörj för tillräcklig ventilation. Undvik inandning av ångor samt kontakt med hud och ögon. Skyddas från värme, gnistor och öppen eld.

Tvätta händerna efter kontakt med produkten. Ät inte, drick inte och rök inte under arbetet.

7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet

Förvaras svalt i tätsluten originalförpackning på torr och väl ventilerad plats. Förvaras enligt bestämmelser för brandfarliga varor. Förvaras oåtkomligt för barn.

7.3 Specifik slutanvändning

Se avsnitt 1.2.

AVSNITT 8: Begränsning av exponeringen/personligt skydd**8.1 Kontrollparametrar****Hygieniska gränsvärden**

Ämne	Identifiering	Värde	Anmärkning
Xylen	CAS-nr.: 1330-20-7 EG-nr.: 215-535-7	NGV: 50 ppm NGV: 221 mg/m ³ KTV: 100 ppm KTV: 442 mg/m ³ H	H
Aceton	CAS-nr.: 67-64-1 EG-nr.: 200-662-2 Indexnr.: 606-001-00-8	NGV: 250 ppm NGV: 600 mg/m ³ KTV: 500 ppm KTV: 1200 mg/m ³	
Etylbenzen	CAS-nr.: 100-41-4 EG-nr.: 202-849-4 Indexnr.: 601-023-00-4	NGV: 50 ppm NGV: 200 mg/m ³ KTV: 100 ppm KTV: 450 mg/m ³	

Anmärkning H = Ämnet kan lätt upptas genom huden

Referenser (lagar/förordningar): Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om hygieniska gränsvärden, "Hygieniska gränsvärden", AFS 2011:18.

8.2 Begränsning av exponeringen

Personlig skyddsutrustning skall vara CE-märkt och bör väljas i samråd med leverantören av sådan utrustning. Rekommenderad skyddsutrustning och angivna standarder är vägledande. Standarder bör vara av senaste version. En riskbedömning av arbetsplatsen/verksamheten (den faktiska risken) kan leda till andra kontrollåtgärder. Använd god allmänventilation och lokal processventilation.

Andningsskydd

Andningskydd behövs inte under normala användningsförhållanden. Vid otillräcklig ventilation används andningskydd med filter A. Vid arbete i trånga utrymmen eller dåligt ventilerade lokaler skall andningskydd med lufttillförsel användas.

Standard: SS-EN 14387 (Andningskydd - Gasfilter och kombinationsfilter - Fordringar, provning, märkning).

Handskydd

Vid risk för direktkontakt eller stänk skall skyddshandskar användas av t.ex. flerskiktmaterial (t ex 4H, Saranex) eller nitrilgummi. Den mest lämpliga handsken skall tas fram i samarbete med handskleverantören som kan meddela handskmaterialets tjocklek och genombrottsid.

Standarder: SS-EN 420 (Skyddshandskar - Allmänna krav och provningsmetoder). SS-EN 374 (Skyddshandskar mot kemikalier och mikroorganismer).

Ögon- / ansiktsskydd

Använd skyddsglasögon vid risk för direktkontakt med ögonen.

Standard: SS-EN 166 (Ögonskydd - Fordringar och specifikationer).

Begränsning av miljöexponeringen

Förhindra utsläpp till avlopp, vattendrag och mark.

Andra upplysningar

Möjlighet för ögonspolning bör finnas på arbetsplatsen.

AVSNITT 9: Fysikaliska och kemiska egenskaper

9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper

<i>Fysisk form</i>	Penna med ett stift av filt som är impregnerat med vätska
<i>Färg</i>	Svart, röd, blå eller grön
<i>Lukt</i>	Aromatisk / organiska lösningsmedel
<i>Luktgräns</i>	Ej fastställd
<i>pH (leverans)</i>	Ej relevant
<i>Smältpunkt / smältpunktsintervall</i>	Ej fastställd
<i>Kokpunkt / kokpunktsintervall</i>	Ej fastställd
<i>Flampunkt</i>	> 23 °C
<i>Avdunstningshastighet</i>	Ej fastställd
<i>Brandfarlighet (fast form, gas)</i>	Ej relevant
<i>Explosionsgränser</i>	Ej fastställda
<i>Ångtryck</i>	Ej fastställt
<i>Ångdensitet</i>	> 1 (referensgas luft = 1)
<i>Relativ densitet</i>	Ej fastställd
<i>Löslighet i vatten</i>	Olöslig
<i>Fördelningskoefficient: n-oktanol / vatten</i>	Ej fastställd
<i>Självantändningstemperatur</i>	Ej fastställd
<i>Viskositet</i>	Ej fastställd
<i>Oxiderande egenskaper</i>	Ej fastställt

9.2 Annan information

Inga ytterligare uppgifter tillgängliga.

AVSNITT 10: Stabilitet och reaktivitet

10.1 Reaktivitet

Inga testdata finns tillgängliga.

10.2 Kemisk stabilitet

Stabil vid föreskrivna lagringsförhållanden.

10.3 Risk för farliga reaktioner

Inga farliga reaktioner kända.

10.4 Förhållanden som ska undvikas

Undvik värme, flammor och andra antändningskällor.

10.5. Oförenliga material

Inga speciella.

10.6 Farliga sönderdelningsprodukter

Inga vid normala förhållanden. Se även avsnitt 5.2.

AVSNITT 11: Toxikologisk information

11.1 Information om de toxikologiska effekterna

Toxikologisk information

orto-Xylen:
LC50 (inhalation, råtta, 4h): < 19 mg/l
Förgiftning vid inandning: LC50 15,7 mg/l (6h)

meta-Xylen:
LC50 (inhalation, råtta, 4h): <29 mg/l

para-Xylen:
LC50 (inhalation, råtta, 4h): 20 mg/l

Blandningens akuttoxicitet

Skadligt vid inandning och hudkontakt.

Potentiella akuta effekter

Inandning

Inandning av lösningsmedelsångor är farligt och överexponering ger huvudvärk, illamående, kräkningar och berusningssymptom.

Hudkontakt

Kan verka irriterande. Tränger igenom huden och vid omfattande hudkontakt kan samma symptom som vid inandning uppträda.

Ögonkontakt

Direkt kontakt kan medföra irritation. Lösningsmedelsångorna kan ge sveda, rodnad och tårflöde i ögonen.

Förtäring

Mindre sannolikt pga produktens förpackning. Förtäring kan ge liknande symptom som vid inandning.

Irriterande/frätande egenskaper

Irriterar huden.

Aspirationstoxicitet

Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.

Fördröjda effekter / upprepad exponering

Sensibiliserande effekt

Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.

Specifik organtoxicitet – enstaka exponering

Ångor kan verka förslöande och kan ge yrsel.

Specifik organtoxicitet – upprepad exponering

Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.

Cancerogena, mutagena och reproduktionstoxiska effekter

Cancerfogenitet

Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.

Mutagenitet

Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.

Reproduktionstoxicitet

Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.

AVSNITT 12: Ekologisk information

12.1 Ekotoxicitet

Produktens komponenter klassificeras inte som miljöfarliga. Detta utesluter dock inte möjligheten för att stora eller ofta återkommande spill kan vara miljöfarliga.

12.2 Persistens och nedbrytbarhet

Lösningsmedlen xylen, aceton och etylbenzen i produkten är biologiskt lättnedbrytbara.

12.3 Bioackumuleringsförmåga

Produkten förväntas inte vara bioackumulerande.

12.4 Rörligheten i jord

Produkten innehåller organiska lösningsmedel som avdunstar lätt från alla ytor.

12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen

- PBT/vPvB-bedömning ej utförd.
- 12.6 Andra skadliga effekter**
- Förhindra utsläpp till avlopp, vattendrag och mark.

AVSNITT 13: Avfallshandling

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Omhändertats som farligt avfall av godkänd entreprenör. Avfallskoden är vägledande. Användaren måste själv ange riktig avfallskod om användningsområdet avviker.

Avfallskod 08 01 11 Färg- och lackavfall som innehåller organiska lösningsmedel eller andra farliga ämnen

AVSNITT 14: Transportinformation

14.1. UN-nummer

Inte farligt gods enligt ADR särbestämmelse 216 till UN-nummer 3175.

14.2 Officiell transportbenämning

Inte relevant.

14.3 Faroklass för transport

Inte relevant.

14.4 Förpackningsgrupp

Inte relevant.

14.5 Miljöfaror

Inte relevant.

14.6 Särskilda försiktighetsåtgärder

Inte relevant.

14.7. Bulktransport enligt bilaga II till MARPOL 73/78 och IBC-koden

Inte relevant.

AVSNITT 15: Gällande föreskrifter

15.1 Föreskrifter/lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö

Referenser (lagar/förordningar)

Kemikalieinspektionens föreskrifter om klassificering och märkning av kemiska produkter KIFS 2005:7, med senare ändringar.
Förordning (EG) nr 1272/2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar (CLP-förordningen) med senare ändringar.
Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 av den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (REACH).
SÄIFS 2000:2. Sprängämnesinspektionens föreskrifter och allmänna råd om hantering av brandfarliga vätskor, ändrad genom SÄIFS 2000:5.
Avfallsförordning, SFS 2011:927.
ADR-S 2015 (MSBFS 2015:6) samt RID-S 2015 (MSBFS 2015:2)

15.2 Kemikaliesäkerhetsbedömning

Kemikaliesäkerhetsbedömning har inte utförts / Krävs ej

AVSNITT 16: Annan information

Klassificering enligt 1999/45/EC

R10
Xn; R20/21
Xi; R38

Märkning enligt 1999/45/EC

R-fraser

R10 Brandfarligt.
R20/21 Farligt vid inandning och hudkontakt.
R38 Irriterar huden.

S-fraser

S2 Förvaras oåtkomligt för barn.
S51 Sörj för god ventilation.

<i>Förteckning över relevanta R-fraser i avsnitt 3.2.</i>	R20 Farligt vid inandning. R36 Irriterar ögonen. R11 Mycket brandfarligt. R10 Brandfarligt. R20/21 Farligt vid inandning och hudkontakt. R66 Upprepad kontakt kan ge torr hud eller hudsprickor. R67 Ångor kan göra att man blir dåsig och omtöcknad. R38 Irriterar huden.
<i>Förteckning över relevanta faroangivelser/H-fraser i avsnitten 2.1, 2.2 och 3.2</i>	H332 Skadligt vid inandning. H336 Kan göra att man blir dåsig eller omtöcknad. H319 Orsakar allvarlig ögonirritation. H312 Skadligt vid hudkontakt. H226 Brandfarlig vätska och ånga. H315 Irriterar huden. H225 Mycket brandfarlig vätska och ånga.
<i>Förklaring av förkortningar och akronymer</i>	LC50: Den koncentration av en substans som dödar 50% av en population på en given tid PBT: Persistent, Bioackumulerande och Toxisk (giftig) vPvB: very Persistent and very Bioaccumulative (mycket Persistent och mycket Bioackumulerande)
<i>Avsnitt som har reviderats</i>	2.1, 2.2, 8.2, 11
<i>Version</i>	3, ersätter föregående version daterad 2013.03.22
<i>Ansvarig för säkerhetsdatablad</i>	Ryon-Märk HB